

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖS ĮSTATYMO NR. XI-1196
24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas atsižvelgiant į esamą Rusijos karo Ukrainoje situaciją ir grėsmę Lietuvai, taip pat visam regionui.

Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas numato pilietybės suteikimo, turint kitos valstybės pilietybę atvejus, tačiau suteiktos išimties tvarka pilietybės netekimo mechanizmai nėra pakankami ir neatliepia dabartinės geopolitinės situacijos.

Suteikus pilietybę išimties tvarka, asmuo gali naudotis ne tik jos suteikiamomis privilegijomis, bet ir vykdyti pareigas. Lietuvos valstybės saugumas ir jo užtikrinimas yra viena svarbiausių Lietuvos Respublikos piliečio pareigų.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, šio Projekto tikslas yra ištaisyti šiuo metu galiojančios Pilietybės įstatymo redakcijos reguliavimo trūkumus – patikslinti Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo 24 straipsnio formuluotę, ir nedviprasmiškai įtvirtinti pilietybės netekimo atvejus, jeigu asmens veiksmai sukelia grėsmę Lietuvos, regiono ir valstybių sąjungininkių saugumui, o taip pat palaiko grėsmę keliančias valstybes.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Seimo nariai Dalia Asanavičiūtė, Stasys Šedbaras, Andrius Vyšniauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal Įstatymo 24 straipsnį numatyti šeši atvejai, kada yra netenkama Lietuvos Respublikos pilietybė, tačiau nenumatomas atvejis, kuris sukurtų mechanizmą pilietybės netekimui, jį įgijus išimties tvarka, esant ir kitos valstybės piliečiu, jeigu asmuo palaiko valstybes agresores ir tokiu būdu kelia grėsmę Lietuvos, regiono ir sąjungininkių saugumui.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projekte, siekiant aiškumo, siūloma papildyti Pilietybės įstatymo 24 straipsnį 7 punktu ir sukonkretinti, kokių atveju išimties tvarka įgijęs Lietuvos Respublikos pilietybę, atlikus nacionaliniam saugumui grėsmę keliančius veiksmus, jos netektų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Lietuvos Respublikos pilietybės gali netekti atskiri Lietuvos Respublikos piliečiai, tačiau Įstatymo projekto iniciatoriaus nuomone, toks padarinys yra proporcingas siekiui gerinti Lietuvos valstybės ir regiono saugumo situaciją.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo priėmimas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projekto įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslui ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Projektą su juo privalės būti suderinti visi susiję teisės ir poįstatyminiai aktai.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projekte keičiamos sąvokos iki Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui bus suderintos su Valstybine lietuvių kalbos komisija ir aprobuotos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti nereikia priimti papildomų įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
„Lietuvos Respublikos pilietybė“, „Lietuvos Respublikos pilietis“, „Lietuvos Respublikos pilietybės netekimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.